

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16P/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821204365
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Rudáš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3821204365.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Tomášom Rudášom vo veci starostlivosti o maloletú: A. B., nar. XX.X.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka: C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX F. G., zast. JUDr. Dáša Taschová, advokátka, M. Hodžu 14/1, 971 01 Prievidza, otec H. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX I. F. F. - J. XXX, zast. JUDr. Peter Dolný, Matice Slovenskej č. 8, 971 01 Prievidza, v konaní o úpravu styku, takto

rozhodol:

I. Maloletá A. B., nar. XX.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka je oprávnená stretávať sa s mal. A. každý nepárny týždeň od stredy od 15,00 hod. do nedele do 19,00 hod a každý párny týždeň v stredu od 15,00 hod. do 19,00 hod., počas jarných prázdnin každý nepárny rok, počas letných školských prázdnin od 15.7. od 9,00 hod. do 31.7. do 19,00 hod. a od 15.8. od 9,00 hod. do 31.8. do 19,00 hod, v dňoch 23.12. od 9,00 hod. do 27.12. do 18,00 hod. každý nepárny rok a v dňoch od 28.12. od 9,00 hod. do 2.1. do 18,00 hod. každý párny rok, s tým, že matka si maloleté dieťa vyzdvihne v stanovené dni a hodiny v mieste bydliska otca a otec si v stanovené dni a hodiny vyzdvihne maloleté dieťa v mieste bydliska matky.

Otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a styk matke s maloletou umožniť.

III. Matka sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej A. sumou 80,-eur mesačne, vždy do 15.dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

IV. Ukladá navrhovateľke a odporcovi povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v Prievidzi, a to po dobu 6 mesiacov, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

V. Štát má nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke v rozsahu 50% a voči odporcovi v rozsahu 50%.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa domáhala striedavej starostlivosti v týždenných intervaloch a úpravy letných prázdnin a sviatkov s tým, že pokiaľ by jej súd nevyhovel žiadala o rozšírenie styku s maloletou a určenia výživného 80 Eur.

2. Odporca nesúhlasil so striedavou starostlivosťou v týždenných intervaloch, žiadal o ponechanie maloletej v jeho osobnej starostlivosti a určenie styku od štvrtka do nedele bez úpravy prázdnin a sviatkov. Od navrhovateľky požadoval výživné vo výške 150 Eur mesačne.

3. Kolízny opatrovník po vykonanom dokazovaní na poslednom pojednávaní uviedol, že dieťa má vybudované citové väzby k obojom rodičom a navrhol určenie striedavej starostlivosti. Za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi opatrovník navrhol uložiť rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s: návrh, lekárske správy, fotodokumentácia, výsluch účastníkov, návrhy na neodkladné opatrenia, doplnenie návrhu matky na zmenu neodkladného opatrenia s prílohami, dohoda o ukončení nájomnej zmluvy, správa kolízneho opatrovníka z 31.8.2022, dodatok k faktúre od DrugTestings.r.o., odborné vyjadrenie v špecializácii detekcia drog a látok testovaním vlasov certifikovanými metódami z 2.11.2022, predložená pracovná zmluva matky - originál, správa kolízneho opatrovníka z 14.3.2023, 21.3.2023, znalecký posudok č. 88/2023, lustrácie, podanie správy od Fortischem a.s., potvrdenie o príjme, pracovný posudok zamestnanca, potvrdenie o príjme matky, vyjadrenie ÚPSVaR k ZP, oznámenie OR PZ ODI, evidenčné karty vozidla, vyjadrenie matky k ZP, vyjadrenie otca k ZP, správa kolízneho opatrovníka z 14.8.2023, výsluch znalca, výsluch svedkyne C. A. a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Otec za obdobie vedenia tohto súdneho sporu preukázal, že vie sa zodpovedne postarať o maloletú, či už v oblasti výchovy, prípravy do školy, voľnočasových aktivít či v komunikácii a zabezpečovaní stretávania sa maloletej so širšou rodinou, čo v konečnom dôsledku v konaní ani nebolo sporným.

6. Navrhovateľka sa o maloletú starala osobne od jej narodenia do apríla 2020. Navrhovateľka v období od 07.09.2020 do 04.12.2020 absolvovala liečbu v Centre pre liečbu drogových závislostí v Banskej Bystrici. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 13P/38/2020-100 bola maloletá zverená dohodom do osobnej starostlivosti otca, styk bol ponechaný na dohodu rodičov a matka s účinnosťou od 11.03.2021 bola zaviazaná na úhradu výživného 100 Eur mesačne. Matka maloletej bola rozsudkom Okresného súdu Partizánske právoplatne podmienene odsúdená trestným rozkazom č.k. 2T/16/2021-89 z 08.04.2021 za prečin v zmysle § 171 ods. 2 TZ. Z lekárskej správy zo dňa 21.02.2022, lekárskeho záznamu D. K. a D. L. a pred súdom vykonaným testovaním zo vzoriek krvi a vlasov súd zistil, že navrhovateľka dlhodobo M. E. N. I.. Matka je aktuálne zamestnaná na trvalý pracovný pomer ako zdravotná sestra s čistým mesačným príjmom cca 750 Eur a má zabezpečené nájomné bývanie v trojizbovom byte. Otec maloletej je zamestnaný na trvalý pracovný pomer so zaradením predák výroby s čistým mesačným príjmom cca 1250 Eur a má zabezpečené bývanie v dome svojich rodičov.

7. Svedkyňa C. A. k veci uviedla, že tak ako bol upravený styk neodkladným opatrením prebiehal v poriadku.

8. Znalec k veci uviedol, že bolo možné dobré vnímať pozorovaním, že maloletá je interaktívna tak ako s otcom tak aj s osobou matky, a to na dobrej úrovni. K obidvom rodičom bola spontánna tak v prítomnosti jedného ako aj oboch rodičov. Maloletá pociťuje pozitívne prijatie od oboch rodičov. Môžeme pozorovať určitý konflikt lojality, maloletá nechce príliš zasahovať do nejakých rozporov v otázkach ku vzťahu k rodičom, čo môže viesť k tomu, že sa snaží obidvoch rodičov skôr pozitívne vykresľovať, čo môže byť umocnené aj tým, že vníma medzi rodičmi konflikt, ktorý je možné pozorovať aj v rámci samotného vyšetrenia rodičov. Sú tam nejaké animozity, ktoré vznikli z nejakých nenaplnených očakávaní ich spolunažívania, je tam nedôvera, a spochybňovanie sa. Zo strany matky nebolo spochybňovanie rodičovských kompetencií zo strany otca, zmieňovala, že starostlivosť otca voči maloletej je dobrá, mala iba výhradu, že jej nie je umožnené realizovať styk s dieťaťom, ako by si predstavovala, resp. že nie vždy sa dodrží v zmysle určeného styku. Zo strany otca je tu istá nedôvera voči matke, považuje ju za nespoľahlivú, pričom vychádza z jeho vlastnej skúsenosti so spolužitím. Narážal na dve skutočnosti jedna s užívaním návykových látok a určitým jej spôsobom života, ktorý opakovane kritizoval a vnímal to ako jazvu na morálnej a etickej zložke jej osobnosti. Zo strany otca je nedôvera voči matke silná, vníma to aj z pohľadu maloletej, ktorú by nechcel vystaviť emočnému sklamaniu. Tento postoj bol rigidný, nedal sa odkloniť v tomto názore. Do popredia dával záujem maloletej, pričom uvedené skutočnosti vníma ako riziko. Matka má úprimný záujem rozvíjať vzťah s dcérou. Prejavuje voči nej materinské city, a to aj napriek tomu, že zlyhala v oblasti F. O.. Ostatné faktory nie sú až tak aktuálne významné, a to

z pohľadu negatívnych dopadov na maloletú. Preto ten styk by mohol byť aj na základe citových väzieb maloletej ďalej rozvíjaný, aj formou prespávania. Je však potrebné vzhľadom na to, že maloletá do 6 rokov svojho života zažila viacero zmien týkajúcich sa starostlivosti o ňu, postupovať skôr citlivejšie, aby sa nemuselo potom ísť s rozsahom styku dole a zároveň je podľa názoru znalca významné aj to, aké presvedčenia budú v tejto veci mať rodičia, lebo maloletá z hľadiska dosiahnutého osobnostného a kognitívneho vývinu je na tých ich názoroch, najmä tohto času otca, veľmi závislá. V záujme maloletej je, aby si mohla rozvíjať vzťah s matkou. Maloletá vo vzájomnej komunikácii nepreferovala jedného z rodičov. V SOS je z pohľadu znalca dôležité to, či by zo SOS teraz pre maloletú nevzniklo veľa zmien, a či by ju to nejakým spôsobom nezneistilo, keďže vníma, že vzťah rodičov, resp. ich komunikácia nie je konštruktívna. Treba povedať, že vzťahová väzba s matkou utrpela jej hospitalizáciou aj obdobím, B. N. I., čo je možné vidieť v tom, že by sa pri dieťaťi v jej veku očakávala pevnejšia citová väzba. Maloletá nevykazovala nejakú mieru emočného diskomfortu. Je adaptabilná, čo vyplýva z toho, že do 3-4 rokov nebola s matkou, dochádzalo tam k zmenám a ona sa už v tom období musela viac adaptovať, ako by sa dieťa v jej veku muselo adaptovať. V jej emočnej zložke aktuálnom prežívaní nie sú nejaké pocity smútku, pochmúrnosti, či nejakého emočného diskomfortu. Pokiaľ by sme hovorili o zmene styku na SOS aktuálne po týždni, nemuselo by to byť zo strany dieťaťa dobre akceptované lebo vníma určitú neistotu, nesúhlas vo všeobecnosti na strane otca. Nevie ešte prezentovať celkom svoj názor, napr. na SOS, nakoľko to ešte nezažila a u nej je to ešte umocnené tým, že vníma ten konflikt lojality. Dieťa prežíva správanie rodičov, a to do takej miery, že by nemusela byť do toho vťahovaná. Dieťa potom nechce ísť do konfliktu ani s jedným z rodičov, preto ustupuje. Dosť významné svojim spôsobom je ten skôr morálny vývin, ktorý u nej je heteroautonómny, čo znamená, že dokáže už niektoré veci posúdiť, čo je správne a čo je nesprávne, ale ten názor toho dieťaťa vychádza primárne od autority. Znalec nevnímal, že by jeden alebo druhý rodič mal ovplyvňovať dieťa, skôr vnímal, že dieťa vníma aj názory otca, čo v konečnom dôsledku znamená, že dieťa nevie ešte samo vyjadriť názor na danú vec, vie vyjadriť na vec svoj názor, ale do značnej miery je to názor ovplyvnený napr. rodičom alebo učiteľom. Heteroautonómny morálny vývin dieťaťa je vo veku od 6-11 rokov podľa literatúry, kedy završením takéhoto vývinu je to, že dieťa už vie samostatne vyjadrovať na veci svoj názor a nie je toľko závislé na názore autority. Znalec takisto uviedol, že aktuálne by bolo možné uvažovať aj o zverení dieťa do striedavej starostlivosti.

9. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 1 až 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťaťi. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťaťi domáhať na súde.

11. Podľa § 25 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

12. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4. 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona

15. Podľa § 71 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

17. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 54 CMP ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

19. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

20. Súd mal za preukázané, že otec maloletej, ktorý aktuálne vykonáva osobnú starostlivosť o maloletú, má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu dcéry, nakoľko býva v rodičovskom dome, kde má samostatný vchod, izbu, kuchynku, a kúpeľňu. Vo výchove otca neboli ani zistené a ani konštatované nedostatky. Otec v plnej miere zabezpečuje nevyhnutné potreby maloletej. Takisto mal súd preukázané, že matka má pre výchovu svojej dcéry zabezpečené vhodné bývanie a takisto v potrebnom rozsahu zabezpečuje potreby a záujmy svojej dcéry. Vykonaným dokazovaním, P. N. Q. R. D., B. M. R. D. (I. Q. XX. XX. XXXX) mal súd za preukázané, S. D. I. M.. Znalec ako rizikový faktor na strane matky, i keď ho označil ako nízky rizikový faktor, považoval I. M. D.. V tomto súd u navrhovateľky, vzhľadom na jej preukázanú M., aktuálne pri výchove dcéry nevidel zásadný rizikový faktor či prekážku v styku s dcérou. Na poslednom pojednávaní matka uviedla, že podstupuje posilňujúcu terapiu, čo však súdu na námietku odporcu nepreukázala. I keď daná skutočnosť ostala v rovine tvrdení matky, súd má za to, že v konaní neboli zistené nijaké skutočnosti, z ktorých by vyplynuli dôvodné pochybnosti o nedodržiavaní

posilňujúcej terapie matkou. Súd spochybňovanie uvedených tvrdení zo strany odporcu považuje za nedôvodné a ničím nepreukázané. Matka ani otec podľa tvrdení znalca nevykazujú patológiu, ktorá by mala byť v rozpore so zabezpečovaním výchovy maloletej. Maloletá, ako bolo viackrát zdôraznené znalcom, má vybudované pozitívne citové väzby tak s otcom ako aj s matkou. Maloletá osobu matky aj otca vníma ako dobrú. Výchovný vplyv rodičov nemá negatívny vplyv na zdravý fyzický a psychický vývin maloletej. Na maloletú môže negatívne vplyvať konfliktná komunikácia a vzájomná nedôvera zo strany rodičov.

21. Súd má za to, že vzhľadom na skutočnosť, že maloletá je viac ako 3 roky v osobnej starostlivosti otca, je aktuálne ponechanie maloletej v osobnej starostlivosti otca v jej záujme a určený časový rozsah v jednotlivých určených dňoch je nastavený primerane okolnostiam, vzhľadom na doposiaľ obmedzený kontakt matky s dcérou (kedy sa v minulosti matka sama odlúčila od dcéry a netrávila s ňou takmer žiadny čas). So zreteľom na záujem dieťaťa, kedy je prioritou zlepšiť komunikáciu medzi rodičmi, postupným procesom vytvárať si pevnejšiu citovú väzbu dcéry na svoju matku a až následne rozšíriť kontakt matky s dcérou v najširšej možnej miere. Pokiaľ súdom nastavený kontakt bude zabezpečovaný pravidelne a okolnostiam primerane intenzívne bez zistení zlyhaní zo strany matky, je podľa názoru súdu (ktorý je taktiež v súlade s názorom znalca) v budúcnosti možné uvažovať o striedavej starostlivosti v pravidelných časových intervaloch. Súd pri ponechaní úpravy zverenia maloletej v osobnej starostlivosti otca reflektoval aj názor maloletej vyjadrený pred kolíznym opatrovníkom dňa 09.01.2023, keď maloletá uviedla, že za postačujúci styk s matkou považuje piatok, sobotu a nedeľu a nič na tom nechce meniť. Takéto vyjadrenie maloletej preukazuje, že maloletá pri zverení v osobnej starostlivosti otca sa cíti dobre a u matky chce prespávať resp. stretávať sa niektoré dni v týždni. Maloletá nevyjadrovala svoju vôľu, že stretávanie by malo prebiehať napríklad, ako to navrhuje navrhovateľka, v týždňových intervaloch. Súd potom tento názor maloletej takisto považoval za podstatný, nakoľko znalec konštatoval, že kognitívny vývin u maloletej nie je oslabený, a teda je schopná vyjadriť svoju vôľu, ktorú v konečnom dôsledku aj prezentovala pred kolíznym opatrovníkom, a to aj napriek skutočnosti, že u nej znalec pozoroval konflikt lojality, kedy maloletá nechce vstupovať do rozporov v otázkach vzťahu k rodičom. Súd teda názor maloletej zahrnul do svojho rozhodnutia (i keď nie ako jediný a smerodajný pre rozhodnutie vo veci samej), kedy ponechal maloletú v osobnej starostlivosti otca aj v zmysle jej vyjadrenia a v zmysle vykonaného dokazovania, prioritne v zmysle záverov znaleckého dokazovania, ktorým znalec okrem iného v bode 11. ustálil rozsah styku matky s maloletou. Aj napriek odporúčaniu znalca, že je vhodné styk upraviť od štvrtka do nedele, súd rozšíril daný styk o stredu, počas ktorého času súd dal ďalší priestor matke na postupné prehĺbvanie vzťahu s dcérou. Súd k záveru o primeranosti širšieho rozsahu styku matky s dcérou dospel aj s ohľadom na životný postoj matky, ktorá si uvedomila a pred súdom priznala, že pri výchove maloletej nastali z jej strany zlyhania, ktoré má v snahe odstrániť a napraviť, čo súdu aj počas konania preukázala, že sa jej to postupne účinne darí realizovať (napr. T. M., vedenie riadneho spôsobu života, zamestnanie sa na trvalý pracovný pomer, dosahovanie pravidelného príjmu, či zabezpečenie vhodného bývania pre výchovu maloletej dcéry, zabezpečovanie potrieb maloletej atď).

22. Súd považuje matkou navrhnutý týždenný interval na stretávanie sa s maloletou za príliš široký s ohľadom na skutočnosť, že matka mala v minulosti po isté časové obdobie iba minimálny kontakt s maloletou. V súlade s názorom znalca má súd za to, že najprv je potrebné maloletej poskytnúť určitý čas na opätovné privyknutie na trávenie dlhšieho času výhradne s matkou a budovanie silnejších citových väzieb matky s dcérou. Túto skutočnosť súd akcentoval už pri nariadení neodkladného opatrenia č.k. 16P/42/2021-50 zo dňa 08. 03.2022, kde určil minimálny kontakt matky s dcérou, ktorý neskôr súd v neodkladnom opatrení č.k. 16P/42/2021-159 zo dňa 12.09.2022 ďalej rozšíril na stretávanie sa od piatka do nedele a tento styk v tomto rozhodnutí vo veci samej aj v zmysle záverov znaleckého dokazovania súd aktuálne ustálil na rozsah takmer 12 dní počas mesiaca, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Predmetný rozsah dní stretávania predstavuje pomer cca 60% u otca k cca 40% u matky, čo podľa ustálenej praxe už možno považovať za striedavú starostlivosť. Súd poukazuje, že v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 11CoP/26/2020 zákon nedefinuje, ako dlho musí byť dieťa u rodiča, aby išlo o striedavú starostlivosť a ani intervaly striedania (pomer starostlivosti oboch rodičov by sa mal blížil k 50:50, avšak môže byť aj 60:40, 65:35, 70:30 a pod.).

23. Z ustanovenia § 24 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú okrem

jednoznačného záujmu dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, lepšej možnosti zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosti rodičov vychovávať dieťa aj nekonfliktná komunikácia medzi rodičmi. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, znamená to, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb dieťaťa. Takisto znalec v závere svojho znaleckého posudku zdôrazňuje, že predpokladom k dlhodobu funkčnej striedavej starostlivosti je zo strany rodičov ich konštruktívna komunikácia, dôvera, tolerancia a spoločná vôľa vzájomne komunikovať. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že komunikácia medzi rodičmi je do značnej miery narušená, čo preukazovali aj samotní účastníci priamo na pojednávaní vzájomným osočovaním a vyvolávaním vzájomných konfliktov. Súd má potom za to, že pokiaľ predpokladom nariadenia striedavej starostlivosti (v rozsahu ako to navrhovala matka) je ako súd vyššie uvádza vysoká miera schopnosti dohody rodičov, tak aj v zmysle záverov znalca aktuálne je v záujme oboch rodičov so zameraním na najlepší záujem pre ich vlastné dieťa, aby vyvinuli maximálnu snahu o udržanie a zlepšenie vzájomnej komunikácie a vzájomného vzťahu, čo má podľa úvahy súdu zabezpečiť aj na návrh kolízneho opatrovníka nariadené výchovné opatrenie podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. Súd sa nariadeným výchovným opatrením snažil predísť do budúcnosti prípadnej neurotizácii maloletej, kedy hádky a konfliktná situácia môže aj podľa tvrdení znalca vyvolávať u maloletej vnútorný konflikt, čím môže dochádzať k neurotizácii jej osobnostného vývinu. Súd poznamenáva, že pokiaľ si túto skutočnosť rodičia neuvedomia, tak konfliktná komunikácia a konfliktné situácie medzi rodičmi nebudú mať iný ako negatívny dopad na ich vlastné dieťa, ktoré aktuálne podľa zistení znalca vykazuje zdravý psychosomatický vývin. Pokiaľ si rodičia neuvedomia, že v danom prípade pre ďalší osobnostný rozvoj ich dcéry je prvoradou bezkonfliktná komunikácia medzi nimi, nedocielia tak u svojej dcéry pocit bezpečia, citovej stability a dostatočnej spokojnosti.

24. Čo sa týka úpravy styku matky s maloletou počas letných prázdnin, Veľkonočných a Vianočných sviatkov, aj keď odporca nežiadal upraviť stretávanie matky s maloletou v danom čase, súd v zmysle odporúčania znalca (odpoveď na otázku č. 11 v znaleckom posudku) a návrhu matky, vzhľadom na konfliktné situácie medzi účastníkmi, vyhovel návrhu matky tak, ako to predniesla na poslednom pojednávaní a ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, voči čomu neboli či už zo strany odporcu alebo kolízneho opatrovníka námietky.

25. Pokiaľ navrhovateľka žiadala nariadiť ďalšie znalecké dokazovanie, súd mal za to, že takéto ďalšie dokazovanie by bolo neúčelné. Znalec odborným a objektívnym posúdením súdu predložil svoje zistenia, ktoré boli spôsobilé pre vyššie uvedené rozhodnutie súdu. Závery znalca neboli spochybnené, ba naopak znalec vo svojom výsluchu zotrval na svojich zisteniach, bližšie ich špecifikoval tak, aby sa mohli stať podkladom pre rozhodnutie vo veci.

26. Zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti otca matke nezaniká vyživovacia povinnosť. Pôvodná vyživovacia povinnosť bola určená rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 13P/38/2020-100, kedy matka s účinnosťou od 11. 03. 2021 bola zaviazaná na úhradu výživného 100 Eur. Z obsahu vyjadrenia odporcu vyplynulo, že ten žiadal zvýšiť výživné na sumu 150 Eur mesačne a z vyjadrení matky vyplynulo, že tá žiadala o zníženie vyživovacej povinnosti na sumu 80 Eur mesačne.

27. Súd potom pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade matke, vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t.j. z veku, odôvodnených potrieb maloletej, rozsahu styku matky s dcérou a finančných možností, schopností oboch rodičov a ich majetkových pomerov. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá má 7 rokov, jej zdravotný stav je dobrý, navštevuje základnú školu a medzi jej aktívne hobby patrí gymnastika, s ktorou sú spojené náklady. Matka od poslednej úpravy dosahuje príjem cca 750 Eur netto, pričom sa jej zvýšili od poslednej úpravy výdavky na školu (v čase poslednej úpravy nebola maloletá školáčkou), takisto sa zvýšili výdavky na bývanie (179 Eur), výdavky na záujmovú aktivitu maloletej, ktorou je gymnastika a takisto aj stravné. Vzhľadom na výdavky maloletej, ktoré ich odporca opísal pred súdom na sumu vyššiu ako 500 Eur, avšak uvádzané výdavky riadne nezdokladoval a v konaní nepreukázal, je podľa názoru súdu vzhľadom na príjem matky, jej výdavky na dcéru a rozsah starostlivosti o dcéru (takmer 12 dní v mesiaci), primeraným na potreby a záujmy maloletej určené výživné v sume 80 Eur. Pri určení výživného súd zdôrazňuje fakt, že príjem otca je takmer o tretinu vyšší ako u matky, rozsah starostlivosti v zásade je takmer rovnaký

(40% k 60%, t. j. cca 12 dní u matky a cca 18 dní u otca), pričom odporca je poberateľom ako rodinného prídavku, tak aj daňového bonusu (z mzdového listu doručeného súdu zamestnávateľom otca vyplýva, že aktuálne otec poberá daňový bonus vo výške 140 Eur), čo nebolo v konaní sporným, že celkovo predstavuje sumu cca 200 Eur. Súd mal tak preukázané, že odporca je schopný finančne postarať sa o maloletú, a preto vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nie je dôvodnou požadovaná suma vo výške 150 Eur mesačne. Súd s ohľadom na vyššie opísané individuálne skutočnosti a s ohľadom na sociálnu situáciu navrhovateľky určil výživné v sume 80 Eur.

28. Týmto rozhodnutím došlo k zmene rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 13P/38/2020-100 zo dňa 04.06.2021 v časti určenia styku matky s maloletou a určenia výživného.

29. O trovách štátu súd rozhodol v zmysle § 54 a § 55 CMP a to tým spôsobom, že každý z účastníkov bude uhrádzať trovy štátu v 1 z dôvodu, že súd vykonal znalecké dokazovanie na základe návrhu matky, s ktorým odporca súhlasil. Preukazované boli skutočnosti a tvrdenia ako na strane matky, tak na strane otca. Znalec vyhodnocoval skutočnosti v prospech oboch rodičov, ale v prvom rade boli posúdené skutočnosti v prospech maloletej, čo je v záujme oboch rodičov. Pokiaľ prebehlo dokazovanie za účelom zistenia, či matka naďalej N. I. Q. R. C. R., účastníci boli uznesením č.k. 16P/42/2021-135, právoplatným dňa 05.09.2022 v rovnakej miere zaviazaní na preddavok po 105 Eur. Účastníci daný preddavok riadne uhradili, pričom následne súd z uhradeného preddavku uhradil odmenu znalca. Súd má za to, že predmetné dokazovanie abstinencie matky E. N. I. bolo v prospech oboch rodičov a prioritne v záujme maloletej. Podieľali sa na ňom obaja rodičia svojím preddavkom, a teda v danom prípade nejde o trovy štátu, ale o trovy účastníkov konania.

30. O trovách účastníkov súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tým spôsobom, že v danom konaní sa nejednalo o úspech či neúspech jedného z účastníkov, a preto každý z účastníkov si bude znášať trovy tohto konania samostatne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Proti výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov vo veciach starostlivosti o maloletých rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.